

Izvedbeni plan

Studijski odjel	Povijesti	Godina studija	2.
Akadska godina	2013./2014.	Semestar	Ljetni
I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU			
Naziv predmeta	Povijest Grčke i Rima		
Kratica predmeta	POVP4-2	Šifra predmeta	97971
Status predmeta	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis predmeta	Nema		
<i>Ukupno opterećenje predmeta</i>			
Vrsta nastave	Ukupno sati	Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30	Seminari	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave	HKS - prema objavljenom rasporedu		
II. NASTAVNO OSOBLJE			
<i>Nositelj predmeta</i>			
Ime i prezime	Siniša Bilić - Dujmušić		
Akademski stupanj	Doktor znanosti	Stručni naziv	Docent
Kontakt e-mail	sibil1962@gmail.com	Telefon	+385 (1) 3706 628
Konzultacije	Prema objavljenom rasporedu, kabinet 308		
<i>Suradnici na predmetu</i>			
Ime i prezime	Darko Periša		
Akademski stupanj	Diplomirani arheolog	Stručni naziv	Asistent
Kontakt e-mail	darko.perisa@unicath.hr	Telefon	+385 (1) 3706 687
Konzultacije	Prema objavljenom rasporedu, kabinet 308		
III. DETALJNI PODACI O PREDMETU			
Jezik na kojem se nastava održava	Hrvatski		
Opis predmeta	Ciljevi: Oblikovati valjanu predodžbu o tijeku grčke i rimske povijesti, značajkama antičkih društava i o njihovom civilizacijskom prinosu, o specifičnoj izvornoj građi i načinu rada na njoj, te o razvitku historiografije u klasičnoj starini. Uvod u poznavanje izvora za antičku povijest.		
	Sadržaj: Prikazavši prijelazno vrijeme do početka punog povijesnog doba, grčka povijest se izlaže u sklopu tradicionalne periodizacije: arhaika, klasično doba i helenizam. U žarištu pozornosti je <i>polis</i> kao temeljna politička i društvena zajednica. Počeci prve civilizacije na europskom tlu (3. tisućljeće pr. Kr.). Izvori za grčku povijest, posebno Ilijada. Geografski pregled. Najvažnija arheološka istraživanja. Minojska kultura. Mikenska kultura i mikensko društvo. Trojanski rat. Dolazak Dorana. Tamni period i nastanak polisa. Arhaisko doba. Kolonizacija sredozemlja. Atena i razvoj demokracije. Atenski zakonodavci. Sparta. Drugi putovi političke evolucije		

u Grčkoj. Klasično doba. Perzijska opasnost. Uspon atenske demokracije i pomorskog saveza. Peloponeski rat i slom Atene. Kultura i svakodnevni život klasičnog doba. Važnija imena u umjetnosti. Stvaranje kanona antičke umjetnosti. Aleksandrova osvajanja. Raspad Aleksandrovog imperija i nastanak niza novih država. Obilježja helenističkog monarha. Država Seleukida. Ptolomeidska monarhija. Pergam pod Atalidima. Makedonija pod Antigonidima. Grčki savezi: Ahejski i Etolski. Uspon Rođana. Novi duhovni pokreti i filozofije. Umjetnost i znanost helenističkog vremena.

Počeci Rima u sklopu italskog razvoja, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena povijest te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje republike. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, podrobnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobit naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti.

Literatura

Obvezna	P. Lisičar, <i>Grci i Rimljani</i> , Zagreb 1971.; V. Zamarovsky, <i>Grčko čudo</i> , Zagreb 1978.; A. B. Ranovič, <i>Helenizam i njegova historijska uloga</i> , Sarajevo 1962.; N. A. Maškin, <i>Istorija starog Rima</i> , Beograd 1987 (i dr. izdanja); <i>The Times atlas svjetske povijesti</i> , Ljubljana-Zagreb, 1986.
Dopunska	Struve – Kalistov (ur.), <i>Stara Grčka</i> , Sarajevo 1962.; A. Chamoux, <i>Grčka Civilizacija</i> , Beograd 1967.; <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i> , sv. IV-VII., Opatija 1974-79.; R. Flaceliere, <i>Grčka u doba Perikla</i> , Zagreb 1979.; P. Grimal, <i>Rimska civilizacija</i> , Beograd 1968.; J. Carcopino, <i>Rim u razdoblju najvišeg uspona carstva</i> , Zagreb 1981.; M. Pallottino, <i>Etruščani</i> , Zagreb 2008.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se	Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave	Ne	Ulazi u prosjek	Da
Preuvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita		<ol style="list-style-type: none"> Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno na seminarskim obvezama, kolokvija i/ili provjeri znanja 			
Način polaganja ispita		<ol style="list-style-type: none"> Nastavne aktivnosti: seminarske obaveze, kolokvij, provjera znanja Završni ispit 			
Način ocjenjivanja		Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrstan (5) - 90 do 100% bodova vrlo dobar (4) - 80 do 89,9% bodova dobar (3) - 65 do 79,9 % bodova dovoljan (2) - 50 do 64,9 % bodova: Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti - 70% ocjene 1) seminarske obveze - 20% (usm. 10%, pism. 10%)			

- 2) provjera znanja - 50% (vrši se pismeno nakon odslušane nastave)
kolokvij - 25% (nakon odslušanih polovine nastave, studentima će biti ponuđen pismeni kolokvij koji sadrži polovinu bodova završne provjere znanja)

- b) **Završni ispit** - 30% ocjene
usmeni ispit - za prolaz je nužno točno odgovoriti na 50% postavljenih pitanja

Datumi kolokvija	U dogovoru sa studentima, nakon odslušanih predavanja iz povijesti Grčke. (Nakon 7. nastavnog tjedna)
Datumi ispitnih rokova	Ljetni: 12.06.2014.; 26.06.2014.; 03.07.2014. Jesenski: 02.09.2014.; 09.09.2014.; 23.09.2014.

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

Tjedan	Tema
1.	Minojska civilizacija
2.	Mikenska civilizacija i dolazak Dorana
3.	Mračno doba i nastanak polisa
4.	Početak arhajskog perioda
5.	Sparta
6.	Razvoj atenske demokracije
7.	Hegemonije Sparte i Tebe i uspon Makedonije
8.	Predrimska Italija
9.	Osnivanje Rima
10.	Ustavno uređenje republike
11.	Grakhijanske reforme
12.	Optimati i populari - građanski sukob na kraju republike
13.	Doba trijumvira i građanskih ratova
14.	Principat
15.	Kriza carstva i Dioklecijanove reforme

Tjedan		
1.	Podjela seminarskih radova	
2.	Pripremni tjedan (nema izlaganja seminara)	
3.	Homerova Troja Mikena	Likurg Solon
4.	Pizistratova tiranija Spartanska vojska	Temistoklo Kimon
5.	Prva perzijska invazija Druga perzijska invazija	Lisandar Nikija
6.	Atenski pohod na Sirakuzu Dionizije sirakuški	Agésilaj II. Timoleon
7.	Bitka kod Leuktre 371. pr. Kr. Sveti rat	Pelopida Demosten

8.	Aleksandrova osvajanja Pergamsko kraljevstvo	Demetrije Poliorket Pir
9.	Servijanske reforme Uspostava republike	Numa Pompilije Servije Tulije
10.	Samnitski ratovi Pirova invazija	P. Valerije Publikola M. Klaudije Marcel
11.	1. punski rat 2. punski rat	Q. Fabije Maksim L. Emilije Paulo
12.	Ratovi protiv Mitridata Spartakov ustanak	L. Licinij Lukul Gaj Marije
13.	Saveznički rat Sertorijanski rat	L. Kornelije Sula Kvint Sertorije
14.	Augustovo uređenje carstva Godina četvorice careva	Vespazijan Komod
15.	Trajanova osvajanja Posljedice podijele carstva	Julije Valens Konstantin Veliki